Влада – Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України № 129 (629) ♦ Субота, 10 липня 1993 року ♦ Ціна 40 крб.

І наперед не треба ворожити, і за минулим плакати не варт

Горілка подорожчала, гранчаки видають лише під заставу, втратив крилатий вислів свою актуальність. Як про мистецтво дбали, те й маємо. Запитайте художників, акторів, міністерських чиновників, що найбільше допікає в роботі, і почуєте стандартну відповідь — брак коштів на культуру. Навіть вистраждані вісім відсотків з бюджету — невелика розкіш: самого ж бюджету кіт наплакав (та й отих вісім відсотків поки що лише в обіцянках)... А скільки грошей з жалюгідного гаманця галузі летить на вітер. Не на високе і прекрасне мистецтво для народу — на красиве життя його окремих представників. На стажування спеціалістів за кордоном (хоч на затрачену валюту, скажімо, на одного ляльковика можна було б придбати новий ляльковий театр у Києві, а не триматися за синагогу), на зовсім непотрібні для культури вояжі багатьох її керівників за моря-океани разом з творчими колективами, на годинички для особливо активних «світочів» мистецтва.

Депутати-культурники не минають найменшої нагоди вдарити себе в груди перед мікрофоном: потрібні гроші на культуру — гине на очах. Митці, не покладаючись на депутатів, шукають спонсорів. А народ... Народ завойовує ринок. Як і мистецтву, для існування йому потрібні гроші. А захоче душа прекрасного — клацни телевізор: ось воно, красиве мексиканське життя. І безплатне.

У мистецтва — антракт...

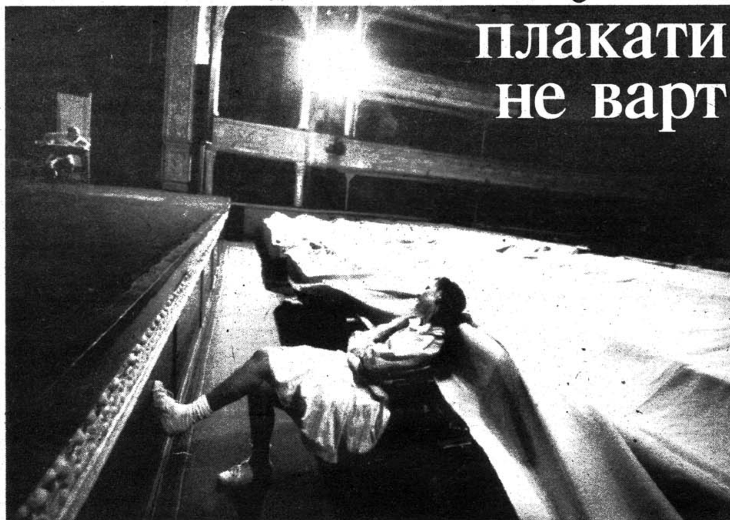

Фото Михайла САЧКА.

Абзац з листа

Як мало ще у нашій державі робиться для того, аби вона справді розквітла духовно, аби скрізь дзвеніла українська пісня, звучала прекрасна українська мова і вивчалася не з-під палки, а за власним бажанням, вивчалася культура, історія великого українського народу!

Наталя **РОЗТОРГУЄВА-КУТЬКО.**
Охтирка Сумської області.

Два «Славутичі» в одному річищі

У Києві відкрито самобутню галерею мистецтв «Славутич» — в однойменному Палаці культури на Контрактовій площі. Її засновник — українсько-польська компанія «NCI», яка вклала десятки мільйонів карбованців у ремонт виставочного комплексу, в створення фонду галереї та утримання школи-музею писанкарства, вишивки, майстерні по реставрації ікон і творів живопису. Спонсорувати діяльність центру буде всеукраїнський акціонерний банк «Вабанк».

Центр мистецтв підтримуватиме молодих художників, захищатиме їхні юридичні та економічні права в умовах шаленого знецінення творів мистецтва ділками артбізнесу.

Продиктовано в номер

Країни Балтії крокують до добробуту, а у нас тривають політичні ігри

Леонід Кучма вважає, що економічна ситуація в Україні погіршуватиметься й надалі. Це пояснюється тим, що, по-перше, невпинно зростатимуть ціни на енергоресурси, по-друге, що в Україні, на його думку, сьогодні велика кількість державних підприємств та організацій, які, нічого не роблячи, живуть за державний рахунок. Отже, потрібно запроваджувати механізм банкрутства. Бо, за словами Прем'єр-міністра, державі сьогодні вигідніше платити допомогу безробітним, ніж далі терпіти таку ситуацію. Леонід Кучма впевнений, що рано чи пізно держава змушена буде піти на це, але, краще рано, ніж пізно. Про це Прем'єр-міністр заявив під час прес-конференції за підсумками візиту української делегації до Естонії та Литви.

(Закінчення на 6-й стор.).

Готуються до акцій

Консультативна Рада Вільних профспілок України виступила зі зверненням до інших профспілок, демократичних партій, рухів і трудящих України, у якому пропонує прийняти рішення провести у вересні 1993 року масові акції громадянської непокори і політичні страйки, якщо Верховна Рада України не прийме до 1 вересня 1993 року новий Закон «Про вибори депутатів до Верховної Ради України» і постанову про проведення дострокових виборів Верховної Ради не пізніше грудня 1993 року.

Пардон. Ще раз про кордон

Як вже повідомлялось, в Києві відбулись переговори між делегаціями України і Словацької Республіки з приводу напруженої ситуації, яку спричинило взаємострахування автотранспортних засобів.

Сторони домовились, що починаючи з 8 липня 1993 року строком на два тижні призупиняється дія відповідних рішень Сторін, які і призвели до негативних наслідків.

Одночасно, згідно з підписаним керівниками делегацій Комюніке, передбачається створити експертні групи спеціалістів, які у стислі строки укладуть відповідні двосторонні угоди.

Тим часом рух через кордон відновлено. Як повідомив наш кореспондент, за три дні блокування кордону на ужгородському ринку ціни впали майже вдвічі, збитки, заподіяні цією акцією, вимірюються мільйонами карбованців.

Севастополь — місто російське?

ВР Росії обговорив питання про статус Севастополя. «Росія ніколи не втрачала і не передавала свій суверенітет над містом Севастополем. Йдеться не про територіальні претензії до України, а про права на територію, що знаходилася в межах адміністративно- територіальних кордонів Росії в період існування СРСР. Російський федеральний статус Севастополя підтверджується тим, що в 1954 році Україні була передана лише Кримська область, а Севастополь з неї було вилучено», — до такого висновку дійшла спеціальна депутатська комісія.

Як повідомило агентство Рейтер, проект запропонованої резолюції прийнято парламентом Росії за основу переважною більшістю голосів.

На сесії Верховної Ради Криму

9 липня після тижневої перерви продовжила свою роботу 13 сесія Верховної Ради Криму.

Спікер кримського парламенту Микола Багров спростував чутки, що начебто починаються канікули і сесійних засідань не передбачається. Сказав: «Ми будемо працювати стільки, скільки цього вимагає ситуація... А вона така, що доведеться збиратися і влітку». За пропозицією М. Багрова депутати доповнили статтю 14 тимчасового регламенту ВР Криму словами: «На випадок неможливості взяти участь у роботі сесії частини депутатів Верховна Рада Криму приймає рішення про те, що її засідання правомочні, якщо в них бере участь менше двох третин, але більше від фактичного числа депутатів, повноваження яких визнані».

Сесія почала розглядати перше питання порядку денного «Концепція реформування державної виконавчої влади у зв'язку з введенням режиму відкритої економіки на території республіки Крим».

Польовий стан

Миколаївська область. Важкі часи переживають селяни. Неабияких сил коштувало їм проведення весняної посівної, не легше зараз і на заготівлі кормів, догляді за посівами. Постійні дощі також вносять свої корективи.

Нині перед хліборобами найвідповідальніше завдання — зібрати все до зернинки. Першими в області вивели свою техніку на жнива господарства південних районів — Жовтневого, Очаківського та Березанського.

У колгоспі «Пам'ять комунарів» (Жовтневий район) розпочав свої 45-ті жнива ветеран господарства Микола Іванович Малов та його молоді колеги — Михайло Лебідь і Олексій Казаков. За попередніми даними, врожай очікується гарний: ячмінь дає по 35 центнерів з гектара, а озима пшениця на окремих ділянках і до 50 центнерів з гектара.

На знімках Олександра КРЕМКА: за кілька кілометрів від колгоспу «Пам'ять комунарів» поля колгоспу «Авангард» (Баштанський район). Тут також вирощено гарний врожай і почалися жнива. Паралельно з ними йде заготівля кормів; механізатори Олексій Казаков та Михайло Лебідь.

Офіційно

ПАРЛАМЕНТСЬКА АСАМБЛЕЯ НБСЄ ФІНІШУВАЛА

У будинку парламенту Фінляндії завершила роботу друга Парламентська асамблея НБСЄ. На пленарному засіданні було розглянуто і після дискусії прийнято Хельсінкську декларацію Парламентської асамблеї НБСЄ.

9 липня в дебатах виступив глава делегації України, Голова її парламенту Іван Плющ. Він закликав тверезо оцінювати досягнуте НБСЄ та її Парламентською асамблеєю, бо, всупереч вжитим зусиллям, полум'я конфліктів на території колишньої Югославії, довкола Нагірного Карабаху і в Грузії продовжує вирувати.

І. Плющ відзначив пріоритетне значення для України, великої європейської держави, повноцінної інтеграції в політичні та економічні структури Європи.

США МАЮТЬ ІНТЕРЕСИ В УКРАЇНІ

Основні напрями використання можливої допомоги нашій державі обговорювалися на зустрічі Президента України Леоніда Кравчука з американським сенатором Едісоном Мітчелом Мак'Коннелом. У ході розмови сторони обговорювали питання реформування національної економіки, створення умов для конверсії оборонних підприємств та інші. Пан Мак'Коннел, зокрема, сказав, що його держава зацікавлена допомогти Україні в здійсненні реформ.

СОЛІДАРНІ З УСІМА, АЛЕ ГРОШІ ДАЛИ ЛИШЕ РОСІЇ

«Успіх реформ, що здійснюються в колишніх соціалістичних країнах, та їхня повна інтеграція в світову економіку мають важливе значення для стабільності у світі». Про це йдеться в економічній декларації, прийняттям якої закінчилася в Токіо нарада глав держав та урядів семи провідних індустріальних держав.

Втім, заявивши в цьому документі про підтримку процесу перетворень у Росії та інших країнах колишнього соціалістичного табору, західні лідери дали 3 мільярди доларів тільки Росії. І лише на приватизацію, а також реорганізацію російських підприємств. А щоб гроші не пропали, як це бувало досі, «сімка» домовилася створити в Москві «групу підтримки».

Причому рішення це було прийнято перед зустріччю з Президентом Росії Б. Єльциним, що відбулася вчора після офіційного завершення токійських переговорів. На ній, як повідомляють інформаційні агентства, обговорювалися шляхи підтримки російських реформ з боку Заходу, а також ряд міжнародних проблем.

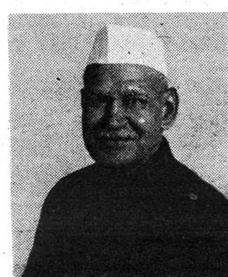
Наступну зустріч лідерів «сімки» намічено провести в Неаполі у липні 1994 року.

Ігор ГРУШКО.

ДО ВІЗИТУ В УКРАЇНУ

13—16 липня 1993 року на запрошення Президента України Леоніда Кравчука в Україні з офіційним візитом перебуватиме Президент Республіки Індія Шанкер Даял Шарма та його дружина Вішана Шарма. Програма перебування високого гостя у Києві передбачає його зустрічі з Президентом України Леонідом Кравчуком, Прем'єр-міністром Леонідом Кучмою, членами Кабінету міністрів, знайомство з містом, інші заходи. Президент Республіки Індія також відвідає Одесу.

* * *

Шанкер Даял Шарма народився 19 серпня 1918 року в Бхопалі. Середню та вищу освіту здобув у коледжі св Джона, Кембріджському, Гарвардському університетах та університеті Лакноу.

З 1940 року займався адвокатською практикою. Був ув'язнений під час визвольної боротьби в штаті Бхопал (тепер — штат Мадха Прадеш). З 1950 по 1967 рік займав вищі керівні посади в штаті.

З 1968 по 1974 рік — генеральний секретар партії Індійський національний конгрес, а потім — президент Всеіндійського комітету партії.

У 1974—1987 роках був членом уряду країни, губернатором кількох штатів. З 1987 року Шанкер Даял Шарма — віце-президент Індії та Голова Ради Штатів, а 25 липня 1992 року був приведений до присяги як Президент Республіки Індія.

Л. КРАВЧУК: «СИТУАЦІЯ СКЛАДНА, І Я ЗАКЛИКАЮ ВСІХ ДО АКТИВНИХ РІШУЧИХ ДІЙ»

Нотатки з наради представників Президента

На зустрічі з представниками Президента в областях України, що відбулася недавно, Леонід Макарович чітко окреслив коло питань, які, за його словами, вимагають негайного вирішення. Це: збирання врожаю, забезпечення України енергоносіями, делегування повноважень органам місцевої влади, приватизація.

Президент назвав нинішню економічну ситуацію, що склалася в Україні, надзвичайною. При цьому він твердо заявив: ми мусимо вижити в цих дуже складних умовах, що склалися передусім через енергетичну кризу, повинні знайти шляхи, як вийти із загальної економічної западини.

Що стосується самих представників Президента, то Леонід Макарович заявив без будь-яких застережень: вони підпорядковуються Прем'єр-міністру і віце-прем'єрам, оскільки разом з ними відповідають за економічну ситуацію в країні. Це сьогодні реальна сила, яка у співдружності з Кабінетом міністрів може навести порядок у нашому домі, сказав він.

Учасники наради з розумінням сприйняли таку переорієнтацію влади. В своїх виступах вони проаналізували економічні процеси на місцях, висловили своє бачення світла в кінці тунелю.

Загалом, критикуючи фінансово-кредитну політику, учасники наради подали чимало пропозицій, як зупинити гіперінфляцію. Було запропоновано невідкладно привести у відповідність штучно введені курси валют: карбованця, рубля, долара; назавжди відмовитись від згубного розрахунку між підприємствами через взаємні заліки; негайно ввести власну валюту; провести грошову реформу, жорстко контролювати емісію грошей.

Президент додав: і хай деякі господарники відкинуть ілюзії, що коли вони мають валюту за рубежем, виживуть у цих важких умовах. Це, по-перше, кримінальний злочин, за який треба відповідати по закону. А по-друге, тільки зростання обсягів виробництва може врятувати підприємство від краху. Валюта повинна працювати у нашій сфері, і уряд дасть необхідні гарантії для збереження її у наших банках.

Степан Давимука різко висловився за наведення твердого порядку в країні — і в контролі за діяльністю банків, і в ціновій політиці, і в боротьбі із спекуляцією. Він поскаржився на Службу безпеки України, яка, за його словами, часто замість того, щоб боротися з мафіозними групами, сама в'язне в комерційних структурах. Степан Антонович запропонував відтворити державні корпорації в сфері торгівлі, які не допускали б відпливу товарів, вироблених у державному секторі, до спекулянтів.

Учасники наради висловилися за рішучі кроки приватизації, особливо за таку її форму, як акціювання.

Президент України, підсумовуючи розмову, ще раз рішуче висловився за наведення твердого порядку в усіх сферах діяльності держави за зміцнення влади на всіх її рівнях, за прийняття нових документів і актів, які дали б можливість підприємствам нормально працювати і заробляти. «Я за політичний і економічний договір з Росією,— сказав він,— за те, щоб працювати і знаходити вірні рішення у цій складній ситуації. Відкладати уже часу немає. І годі паплюжити себе, кричати «Рятуйте». Давайте працювати активно, дисципліновано. Я готовий разом з вами до найрішучіших дій».

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

ІНТЕРВ'Ю УКРАЇНСЬКОМУ ТЕЛЕБАЧЕННЮ

«Після утворення Співдружності Незалежних Держав розпочалась нова сторінка в житті народів і стосунках між країнами. Кожен народ почав творити свою державу, свої державні інститути. Це було винесено на перший план, заявив 8 липня в інтерв'ю Українському телебаченню Президент України Леонід Кравчук. Але, вирішуючи свої внутрішні проблеми, ми дещо забули про економічні зв'язки».

Такий підхід одразу позначився на економічному становищі. Виникли дуже серйозні проблеми. Зараз ми надаємо великого значення розвитку відносин з Росією, іншими країнами СНД, підкреслив Леонід Кравчук. Йде процес виходу на нову основу дружніх, рівноправних, паритетних стосунків. Ми маємо вивести їх в русло законодавчих документів, різних економічних і політичних угод. Президент повідомив, що зараз завершується розробка широкомасштабного договору між Україною і Росією. Поступово люди самі приходять до необхідності розвитку взаємовигідних стосунків.

Ознакою незалежності кожної держави є кордон, сказав далі Президент. Але тут не повинно виникати ускладнень, не треба створювати штучних перешкод. Проблеми кордону існують. Є речі, які потрібно регулювати. Передусім, це стосується боротьби з контрабандою, перевезенням наркотиків, вивізом національних цінностей.

За Конституцією Президент є гарантом територіальної цілісності держави. Це — одна з найважливіших його функцій. Ми не можемо вести дискусії навколо питань, що стосуються територіальної цілісності держави. Україна ні до кого не має територіальних претензій. Вона це заявила і з трибуни Організації Об'єднаних Націй, і з трибуни Верховної Ради. Ми підписали всі міжнародні угоди з цього питання. До речі, їх підписали і ті держави, які зараз забули про це.

Що стосується Росії, сказав Леонід Кравчук, то ми не відчуваємо на рівні виконавської влади ніяких претензій: і з боку Президента Росії, і з боку інших владних структур. Претензії є на рівні політичних сил. Це питання весь час дискутується у депутатському корпусі. Але я сподіваюсь, що розум візьме верх. Я вірю в демократичну природу Росії, я вірю в те, що демократія в Росії буде перемагати і подолає всі ці складнощі.

Життя показало, сказав на закінчення Леонід Кравчук, що ми маємо більше уваги приділити саме стосункам міждержавним: економічним, політичним, духовним, культурним. Ми хочемо знайти такі механізми, які б нікого не поставили в складне становище, які б відкрили дорогу до будівництва і України, і Росії. Йдеться про дружні, рівноправні стосунки незалежних держав. Ніколи ні Україна, ні Росія не відмовляться від своєї державності. Потрібно співпрацювати, нормально жити, жити не тільки сьогоднішнім днем.

Укрінформ.

«РУХУ ВЖЕ НЕМАЄ!». ХТО НАСТУПНИЙ?..

Якби не здогадався увімкнути ввечері 7 липня першу телевізійну програму і не послухав дружню розмову Леоніда Кравчука з головами колгоспів, то і не дізнався б про своє небуття. Ні, фізично я себе ще відчуваю, а ось духовно як голова Народного Руху України — уже розвіявся в ефірі, бо, на авторитетну думку Президента, «зараз уже Руху нема». Тим більше не виявилися вартими президентської згадки ні відроджені комуністи та їхні двійнята — соціалісти, ні гриньовська «Нова Україна», ні філенківська ПДВУ, ні навіть власний кишеньковий КНДС. Немає того всього та й годі!

Зате є «громадянська держава» (в «національні держави» нехай французи з німцями і поляками бавляться, ми такого в марксизмі-ленінізмі не проходили...). І є «народ України», що складається не із всіляких там політичних сил, а із трудових колективів, а також колгоспів, які житимуть ще, принаймні, 10 років або й вічно. Була ще, правда, «група 239», яка, за незвично відвертим признанням «всенародно обраного Президента», привела його до влади, але потім «чогось злякалася» і з Президентом зараз не дуже дружить. (Будемо сподіватися, що до референдуму ще помиряться: «милые бранятся — только тешатся»).

Така химерна розкладка громадсько-політичних сил в Україні нагадала мені знану ще з дитинства дотепну вигадку (а може, й правду) про страусів, які заривають голову в пісок, коли їм чогось дуже не хочеться бачити в суворій африканській пустелі.

А щодо чергової «ліквідації» Президентом НРУ, до сьогодні найбільшої і найпопулярнішої із демократичних організацій (повідомляли б хоча радники шефові дані соціологічних опитувань!), то для нас це не нове. Із кабінету Щербицького починалася боротьба з Рухом, звідти вона і продовжується. Стало вже секретом полішинеля, хто з радників, референтів чи дорадників Президента розробляв стратегію боротьби з Рухом, хто писав проекти програмних документів антирухівського КНДС, хто брав за горло занадто гнучкого (як на першого законника держави) міністра юстиції В. Онопенка, щоб незаконно реєструвати під іменем Руху мертвонароджене дитя Лариси Скорик і М. Поровського із милозвучним назвиськом ВРУ. А як розцінювати привселюдну заяву одного із штатних працівників Президента каендеесівця Б. Тернопільського, що вони не заспокояться, доки із Руху не залишиться маленька партійка на дві тисячі членів? А згадайте випад самого Президента проти голови Руху на Всесвітньому Форумі українців і реакцію на це зали! А боротьба проти Руху президентських структур у деяких областях — аж до звільнення з роботи за членство в Рухові, як було в Тернополі?

Я пишу про тривіальні речі для недозрілої демократії, яка щойно виплутується із тоталітарних пелюшок. Та уявіть собі скандал, що розгорівся б у Франції чи Америці (згадайте Уотергейт!), якби апарат Президента (тобто держави, а не партії) воював таким чином проти опозиції...

Зі смутком думаю, як непотрібні сьогоднішній державності, яка під загрозою, ці політичні ігри з прицілом на роз'єднання демократичних сил і створення політичного вакууму в суспільстві! Вакууму — для кого?

В'ячеслав ЧОРНОВІЛ,
голова Народного Руху України, народний депутат.

ВНЕСОК У БУДІВНИЦТВО БЕЗПЕКИ ДЛЯ ВСІХ

Зміцнення національної безпеки України — багатопланова проблема, яка обіймає ціле коло питань, включає військові, політичні, економічні, гуманітарні та інші компоненти. Гарантування національної безпеки передбачає створення повних гарантій безпеки особистості, народу і нації. Такий підхід обумовлює природний і нерозривний зв'язок між внутрішніми і зовнішніми чинниками забезпечення національної безпеки. Не применшуючи в цьому плані величезного значення внутрішніх чинників, ми вважаємо виключно важливим також досягнення належного рівня стабільності, передбачуваності і сприятливості зовнішнього середовища держави. Це складає абсолютно необхідні передумови «зовнішньої безпеки» і є одним з головних завдань зовнішньої політики України.

2 липня ц. р. Верховна Рада України схвалила «Основні напрями зовнішньої політики України». Значну увагу в цьому документі приділено проблемі зміцнення національної безпеки України, причому цю проблему визначено однією з головних пріоритетних функцій зовнішньої політики Української держави. Як відомо, Україна в своїй зовнішньополітичній діяльності концентрує зусилля на створенні надійних міжнародних механізмів безпеки на двосторонньому, субрегіональному, регіональному і глобальному рівнях, розвиває співробітництво з іншими державами, зокрема сусідніми, та міжнародними організаціями, включаючи військово-політичні, з метою підвищення довіри, взаєморозуміння і партнерства, сприяння побудові ефективних механізмів безпеки в Європі та вдосконаленню існуючих у рамках ООН механізмів глобальної безпеки.

Радикальні зміни у світі, зокрема подолання політичного розколу Європи і військового протистояння, не применшили значення проблем зміцнення безпеки на європейському континенті. Виникнення вже на нинішньому, новому етапі цілого ряду кризових і конфліктних ситуацій, що призвели до кровопролитних так званих «малих» воєн,становить загрозу миру в Європі і в усьому регіоні НБСЄ.

Враховуючи зазначені небезпечні тенденції, Україна послідовно виступає за створення надійної системи загальноєвропейської безпеки, вбачає в ній запоруку своєї власної безпеки. Розв'язання цього завдання тим більш важливе у зв'язку з курсом Верховної Ради, Президента і уряду України на перетворення її в майбутньому на без'ядерну державу. У цьому зв'язку ми, як відомо, поставили питання про надання Україні спеціальних гарантій безпеки державами — постійними членами Ради Безпеки ООН і активно працюємо в цьому напрямку.

Всеосяжною європейською структурою є сьогодні Нарада з безпеки і співробітництва в Європі (НБСЄ). Тому було б цілком природно і логічно, коли б саме в її рамках існувала система загальноєвропейської безпеки. Проте в силу особливостей свого виникнення і розвитку, існуючи як політичний процес, що не має ефективних механізмів втілення своїх рішень, НБСЄ до останнього часу залишалася неспроможною виконувати такого роду завдання.

Беручи до уваги історичний досвід і сучасні політичні реалії, створення всеосяжної системи безпеки в Європі було б неможливе без провідної ролі і участі в ній таких впливових і дієздатних організацій, якими є НАТО, ЗЄС, ЄС. За нашим переконанням, вони мають становити важливі ланки загальної системи європейської безпеки. Це тим більш важливо, що останнім часом деякі великі держави намагаються отримати від міжнародної спільноти своєрідний мандат на «особливі повноваження» у підтриманні стабільності в сфері власних «життєво важливих інтересів». Такі спроби несумісні з реаліями сьогодення і не можуть бути прийнятними у цивілізованому міжнародному спілкуванні.

Щоправда, в останні роки відбувся ряд важливих подій — НАТО визначило на сесії в Римі нову стратегію. За її ініціативою було створено Раду Північноатлантичного співробітництва, до якої увійшли, разом з членами НАТО, країни Східної Європи та держави — колишні республіки СРСР. Активізує свою діяльність Західноєвропейський союз.

Але, відверто кажучи, сучасний потенціал міжнародних відносин, обумовлений закінченням «холодної війни», посиленням тенденцій до зближення, взаєморозуміння держав світу, не використовують повністю. Низка проблем глобального характеру у військово-політичній галузі і сфері безпеки залишається актуальною досьогодні і вимагає серйозних практичних зрушень. Це стосується і такої проблеми, як переосмислення ролі НАТО в сучасних умовах, подальших кроків по шляху до перетворення цієї впливової військово-політичної організації на суто політичну структуру, яка органічно вписалася б в процес розбудови більш стабільного і безпечного «загальноєвропейського дому», сприяла б формуванню необхідних засад майбутньої загальноєвропейської системи безпеки.

Ми вважаємо надзвичайно важливим рішення торічного саміту НБСЄ в Хельсінкі про можливість застосування в НБСЄ операцій щодо підтримання миру і допомоги в їх проведенні з боку НАТО, ЗЄС і ЄС шляхом надання НБСЄ можливості використовувати ресурси, спеціальні знання і досвід цих організацій.

Як істотний внесок у створення системи загальноєвропейської безпеки ми розглядаємо формування в рамках НБСЄ, згідно з її останніми рішеннями, системи раннього попередження, відвернення та врегулювання політичних криз і конфліктів. У цьому зв'язку ми надаємо особливого значення створенню в рамках НБСЄ з метою профілактики конфліктів поста Верховного комісара у справах національних меншин, на який призначено досвідченого голландського дипломата посла Макса ван дер Стула. Як свідчать факти, його діяльність, яку він недавно розпочав, уже приносить свої плоди.

15 грудня 1992 року під час засідання Ради НБСЄ в Стокгольмі Україна поставила свій підпис (разом з 28 іншими європейськими державами) під Конвенцією з примирення і арбітражу, яка після набрання чинності стане ще одним значним важелем для розв'язання гострих проблем сьогодення.

Отже, як бачимо, формування механізмів та елементів майбутньої системи загальноєвропейської безпеки поступово набирає силу. Але, на жаль, його розвиток йде не такими темпами, як хотілося б. Україна разом з іншими державами Центральної і Східної Європи в умовах нестабільності в регіоні, різкої перебудови системи міжнародних відносин на континенті, відчуває певний «вакуум безпеки». До того ж час дедалі більше переконує нас: завдання щодо створення єдиного простору стабільності і безпеки в зоні НБСЄ можна розв'язати лише з активної допомоги всіх держав — учасниць НБСЄ, шляхом використання наявних резервів і можливостей. Тут потрібні зусилля і на субрегіональному рівні.

Звичайно, країни Центральної і Східної Європи роблять великий внесок у розвиток співробітництва та зміцнення стабільності в регіоні. Про це свідчить діяльність, скажімо, таких об'єднань, як Вишеградська група або Центральноєвропейська ініціатива. Ця діяльність заслуговує на всіляку підтримку. Вона може бути поглиблена і розширена.

Усі ці міркування й стали підгрунтям для ініціативи Президента України Л. М. Кравчука, з якою він виступив під час перебування в лютому ц. р. в Будапешті. Головна її ідея — це створення в Центральній і Східній Європі простору стабільності і безпеки.

Ми бачимо цей простір як складову частину системи загальноєвропейської безпеки, важливу ланку, яка з'єднає Західну Європу з Росією, тобто як важливий компонент майбутньої трансатлантичної системи безпеки від Ванкувера до Владивостока. Разом з тим важливо усвідомлювати, що складовими цього простору можуть бути всі країни від Балтійського до Чорного моря, які виявляють бажання до співпраці в атмосфері довір'я і повного взаєморозуміння.

Ініціатива України не передбачає укладення будь-яких спеціальних угод. Ми пропонуємо державам Центральної і Східної Європи, в тому числі європейської частини колишнього СРСР, розвивати відносини тісного багатопланового співробітництва і створити систему спільних консультацій, яка грунтувалася б на засадах міжнародного права, суворому дотриманні основоположних принципів НБСЄ.

Такі відносини, які, можливо, слід закріпити у спільній Декларації, мають будуватись на визнанні неподільності світу і безпеки, утверджені принципу «безпека для себе — через безпеку для всіх», на поважанні суверенітету, незалежності і територіальної цілісності держав, рішучій відмові від будь-яких територіальних зазіхань, визнанні непорушності державних кордонів.

Передбачається, що держави цього регіону активно співробітничатимуть в питаннях відвернення і врегулювання конфліктів, розвитку взаємодії і діалогу в галузі безпеки. Це своєрідний превентивний механізм упередження розвитку непередбачуваних подій. Одним з найважливіших напрямів, звичайно, має стати розширення співробітництва в забезпеченні прав людини, прав національних меншин, транскордонне співробітництво.

Слід підкреслити, що розвиток таких відносин аж ніяк не був би перешкодою для вступу держав цього регіону до тієї чи тієї міжнародної організації або об'єднання.

Ініціатива Президента України викликала підвищений інтерес у міжнародних колах Європи. Доброзичливо поставилася до неї більшість сусідніх держав. Декотрі з них виявили бажання провести обмін думками з метою більш глибокого опрацювання висунутих ідей. Ініціативу уважно вивчають наші західні партнери. До речі, багато схожих думок висловив недавно нинішній прем'єр-міністр Франції Е. Балладюр.

Можемо сказати, що над цією проблемою задумуємося не тільки ми, що вона є предметом роздумів і пошуків у багатьох країнах і органічно вписується до загальноєвропейського контексту. Отже, ми вступаємо в період спільної роботи над ініціативою із зацікавленими державами. А для цього українська дипломатія докладає чимало зусиль, йде напружена робота на двосторонньому і багатосторонньому рівнях. Ми віримо, що пропозиції України, вдосконалені і, можливо розвинені в ході консультацій, будуть зі схваленням зустрінуті співтовариством європейських країн, стануть вагомим внеском держав Центральної і Східної Європи у зміцнення стабільності і безпеки в усьому регіоні НБСЄ.

Анатолій ЗЛЕНКО,
міністр закордонних справ України.

Три генерали оборону тримали

Наступальна тактика журналістів на будь-якій конференції, прес-конференції — не дивина, а швидше закономірність. Але ось такий наступ, що його стримували голова Комісії Верховної Ради з питань правопорядку і боротьби із злочинністю Ярослав Кондратьєв, член цієї Комісії, начальник УВС Харківської області, він же ректор інституту підготовки кадрів для МВС Олександр Бандурка та заступник міністра внутрішніх справ Михайло Бурлаков (усі троє — генерали міліції), межував з пресингом. У півгодинному вступі Ярослав Кондратьєв вказав, що парламент був і є стабілізуючим фактором суспільства, навів факти його діяльності у правоохоронній галузі та, на жаль, жодним словом не обмовився про прийняття Закону «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю». А як відомо, авторами цього Закону є члени цієї ж комісії Віктор Слєсаренко та Григорій Демидов, і не секрет, що цей документ викликав у Комісії та в парламенті неоднозначну реакцію і, яка кажуть, є притчею во язицех для політиків, працівників правоохоронних органів, журналістів. Запитання з цього приводу Ярослав Юрійович назвав неетичним і висловився на кшталт того, що клин треба забивати не між правоохоронними органами, а між правоохоронцями й організованою злочинністю. Конкретнішим і по-міліцейськи прямим був генерал Бандурка: цей закон Слєсаренка—Демидова протирічить Конституції, цілому пакету інших законів та міжнародних конвенцій, і Президент повинен накласти на нього вето, а генеральна прокуратура — винести відповідний протест.

Вперше поза парламентськими стінами ця думка генералів МВС в повен голос пролунала на недавньому засіданні Координаційного комітету з питань боротьби із злочинністю. Але якщо генерали так відстоюють послідовність і логічність нашої законодавчої політики, то журналісти, цілком природно, не могли не поцікавитися, чи не вважають генерали, що створенням цього координаційного комітету Президент України дещо перевищив свої повноваження і вчинив всупереч Конституції? Адже такі твердження також лунають.

Як з'ясувалося, Я. Кондратьєв схиляється перед цим кроком Президента і вважає, що за нинішньої ситуації керівник держави має право... перевищувати свої повноваження...

А щодо діяльності нашої міліції в цілому, то Ярослав Юрійович дотримується тієї думки, що насамперед стабільність цього правоохоронного органу була запорукою стабільності в Україні. Якби ж свого часу ми пішли югославським шляхом і підпорядкували правоохоронні органи місцевій владі, поклалися на муніципальну міліцію тощо, то він в такому разі склав би свої депутатські повноваження.

Анатолій БЕНЬ.

Продиктовано у номер

Пішли судна по Дунаю

Після тривалої перерви, викликаної посиленням санкцій ООН проти Югославії, відновили рух по Дунаю судна Українського Дунайського пароплавства. Всі вони пройшли перевірку місії ООН в контрольній зоні і можуть безперешкодно просуватися до місця призначення. Це результат, насамперед, цілеспрямованої роботи керівників пароплавства та МЗС України щодо оптимізації системи контролю за додержанням ембарго.

Залишається нез'ясованим: чи ж відшкодує хто збитки, що їх понесли УДП, Україна в результаті не до кінця продуманих дій ООН та румунських властей? Збитки ці підраховуються. Вони складатимуть кілька сотень мільйонів доларів. З 600 суден пароплавства тривалий час експлуатувалося лиш близько ста, решта — простоювала. Довелося згорнути програми житлового й соціально-культурного будівництва, впали заробітки річковиків, не велася модернізація флоту й портів. Навігацію відновлено досить пізно — коли вода в річці почала вже падати і подекуди виникли природні перепони для проходження завантажених суден.

Урядові структури, діючи через відповідні міжнародні організації, мали б добитися компенсації збитків.

Зібралися українки

У Києві розпочала роботу міжнародна конференція «Україна і демократія», організована Світовою федерацією українських жіночих організацій (голова — Оксана Соколик, Канада) і Союзом українок (голова — Атена Пашко, Київ). В ній беруть участь активісти українського жіночого руху з Канади і США, Австралії і Великобританії, Польщі і Росії.

Учасниці Конференції обговорюють проблеми жінки у посткомуністичному суспільстві, її роль у побудові нової України, вихованні патріотів своєї Батьківщини.

Понівечено пам'ятник Леніну

У ніч з 5 на 6 липня на Бульварі Енергетиків селища Гресівське, що входить до складу Сімферополя, був понівечений пам'ятник Леніна. Прокуратура автономної республіки порушила у зв'язку з цим карну справу. Як повідомили 8 липня вашому кореспонденту в прокуратурі і управлінні внутрішніх справ республіки Крим, слідство вже йде на повний хід, але поки що немає втішних результатів.

Карбованцю уже фіолетово

За повідомленням Національного банку України з 9 липня 1993 року в обіг випускаються купони вартістю 20000 українських карбованців. Вони мають такий же розмір, як купони номіналом 10000 українських карбованців. Основним кольором купюри є фіолетовий, додаткові кольори — блакитний і жовтий. На лицьовій стороні купона зображено фрагмент пам'ятника князю Володимиру, а на зворотній — фрагмент будинку Національного банку України.

Щодо курсу українського карбованця до іноземних валют, то станом на 9 липня 1993 року 1 долар США коштує 4201 карбованець; 1 англійський фунт стерлінгів — 6319-55; німецька марка — 2471-47; французький франк — 73—94; 10 японських ієн — 391-36; 1 екю — 4844-58; 1 російський рубль — 5 українських карбованців.

Щось новеньке

ЩО МОЖУТЬ ВСТИГНУТИ ЗА 9 МІСЯЦІВ ЗАЦІКАВЛЕНІ ПАРТНЕРИ

Дев'ять місяців минуло відтоді, як у Києво-Святошинському районі на заводі з виробництва ліфтів і ліфтового обладнання заявило про себе спільне українсько-американське підприємство «УкрОтіс». Нагадаємо, що «Отіс» — лідер у галузі ліфтобудування на світовому ринку — на території СНД зробив першу заявку саме на Україні, інвестувавши у спільний бізнес не багато не мало 17 мільйонів доларів.

І от, через дев'ять місяців, на київський завод зі штабквартири «Отісу» в штаті Коннектикут прибув з візитом президент фірми пан Жан-П'єр ван Рой. Високий гість вирішив сам або підтвердити, або спростувати факт народження нової структури в інтернаціональній родині «Отісу». А заодно подивитися, як витрачаються надані на розвиток виробництва кошти. Скажемо одразу: йдеться про виробництво та експлуатацію пасажирського ліфту нового покоління вантажопідйомністю 400 кілограмів. Умовно цю серію назвали «Європа-2000». Професіоналів і непрофесіоналів цей ліфт вражає як зовнішнім виглядом, так і технічними характеристиками, котрі гарантують високий ступінь надійності механізмів, безпеки і комфорт пасажирів. Як відзначив пан ван Рой, українські ліфтобудівники зуміли за цей час освоїти нову технологію і змонтувати дорогу техніку, що дає змогу вже сьогодні випускати продукцію, котра якісно дорівнює продукції ліфтобудівного заводу в Мадріді.

Цей завод «Отісу» в столиці Іспанії і є прообразом спільного підприємства в Києві. Тому спеціалістів фірми вельми порадувало, що кияни вже мають більшу частину з того, з чого починали в Мадріді, — солідний резерв запасних частин і відлагоджену систему кооперативних поставок, комп'ютерне забезпечення, сервісний центр з парком фірмових «аварійних» автомобілів, технологічні лінії, подібні до екологічно бездоганної лінії фарбування деталей, купленої за долари у французької фірми «ЖММ Індастріз».

Пан ван Рой не приховував свого задоволення: здається, дитина вдалася.

Це підтвердив і генеральний директор СП «УкрОтіс» Юрій Пустоваров. «Нам приємно, що американська сторона побачила в нас рівноцінних партнерів для спільного бізнесу, — сказав він. — Приємно, що «Отіс» не збентежив той факт, що зроблені нами ліфти продаватимуться не за ВКВ, а за карбованці, — отже співробітничати нам довго. Але що найважливіше — ми вже звикаємо працювати по-новому: від проекту до готового виробу, якісніше, продуктивніше, та що там — цивілізованіше.

Тому жодного разу не зупинялося виробництво, не відправляли людей у відпустки без утримання, не затримували виплату зарплати. І люди наші задоволені, гадаю, що незабаром будуть задоволені мешканці мікрорайонів наших міст, коли почнуть користуватись ліфтом «Європа — 2000». До речі, перші сто ліфтів ми зробимо вже цього року».

Сергій ВЛАД.

«Київська Русь» від «Сігрем»

На ринок України прийшла всесвітньовідома компанія по виробництву алкогольних напоїв «Сігрем». Вона створила тут дочірнє підприємство зі стопроцентною іноземною інвестицією для маркетингу, продажу і збуту товарів. Нашому широкому загалу, не зманіженому надто великим вибором, ця назва навряд чи багато про що говорить. А от у гурманів відразу виникне спогад про віскі «Шівас Ріга», коньяк «Мартель», ром «Капітан Морган», шампанське «Мамм Кордон Руж» — дорогі, неповторні за своїми смаковими якостями благородні напої...

«Сігрем» пробивалася на український ринок протягом двох років. У реалізацію цього проекту вкладено енергію, розум, оптимізм багатьох спеціалістів. І, звичайно, чималі кошти. Дочірня компанія «Сігрем-Україна» співробітничатиме зі Львівським лікеро-горілчаним заводом — разом випускатимемо високоякісні горілки «Київська Русь», «Козацька», «Николай». До речі, «Київська Русь» — новий продукт, розроблений спеціалістами «Сігрему», виготовлений з добірної української пшениці. Фірма здійснюватиме маркетинг та продаж цих напоїв, а також імпортованих власних продуктів. Разом з відкриттям компанії на вулиці Карла Маркса у Києві почав працювати просто таки шикарний фірмовий магазин, де можна придбати все краще, що випускає «Сігрем».

Віце-президент компанії «Сігрем-Європа й Африка» Ніколас Хіггінс на прес-конференції для журналістів відзначив, що нині це підприємство продає свої вироби у 150 країн світу на шість мільярдів доларів щороку. Україна стала 37-ю країною, де зорганізовано спільний випуск продукції. Це рішення компанії зумовило те, що Україна має високоякісну пшеницю, традиційно хороший досвід у виробництві спирту — тутешні горілки одні з кращих у світі.

— Але це не означає, що торгівля розвиватиметься лише в одному напрямку, — додав генеральний директор дочірньої компанії «Сігрем-Україна» Володимир Кісь. — Ми плануємо експортувати горілку спільного виробництва «Київська Русь», «Козацька», «Николай» спочатку в країни близького зарубіжжя — Білорусь, Молдову, Литву, Латвію, Естонію, пізніше в Східну Європу, а далі і в світ, щоб Україна мала з того валютні прибутки...

— А на які прибутки з України очікує «Сігрем»?

— Поки що ми на них не розраховуємо. Наша діяльність спрямована на перспективу. Якщо ж говорити про солідні прибутки, то мова про це може йти лише років за 10—15...

І ще: «Сігрем» запросила на роботу 30 українських співробітників. Тому їй довелося ще й створити школу майстерності. Не тільки для них, а й для барменів, продавців, які реалізовуватимуть продукцію фірми. Генеральний директор пояснив мету цього учбового закладу просто: акціонерне товариство «Сігрем» відоме у світі як відмінний зразок родинного характеру власності і бізнесу, де сімейні традиції сприяють розвитку підприємництва. Тож і в українському підприємстві буде створено таку атмосферу, яка заохочуватиме співробітників робити якомога більший вклад у спільний успіх, матимуть належну мотивацію для високоефективної праці.

Цікаво, що «Сігрем» надає освітній програмі не меншого значення, ніж іншим видам діяльності. Започаткувавши три роки тому Північно-Американський концерн ринкових студій, щоб сприяти підготовці перспективних підприємців і менеджерів, компанія фінансує навчання 65 студентів, серед яких і десять українських, в американських і канадських університетах. Вони вивчатимуть механізм функціонування вільного ринку.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Реалії

Хоч дружба й подорожчала

Свято єднання слов'янських народів започатковане у Хуторі-Михайлівському давно, і попри політичні катаклізми, традиція живе. 11 липня прикордонне українське містечко знову прийматиме гостей з ближнього зарубіжжя. Правда, місцевий Рух і кілька інших політичних організацій виступили проти свята Дружби. Свою позицію вони мотивують економічними труднощами.

Віталій МАКСЮТЕНКО.

Сумська область.

Донецьк

Пасіки поміж териконів

Перша школа бджолярів відкрилася у шахтарському краї. Готуватиме спеціалістів-пасічників місцевий визнаний майстер медозбору Кость Рогатенко. Рік він буде навчати «курсантів», щоб опісля ті працювали в колгоспах і радгоспах, на пасіках промислових підприємств і своїх власних.

Отож у село Красне Артемівського району сьогодні летять на липневий цвіт не лише донецькі бджілки, а й «школярі» — навчатися.

Юрій ДОЦЕНКО.

Одеса

Тут вивчають вірменську

Перший випуск учнів вірменської недільної школи відбувся в Одесі. За два роки одні з них удосконалили свої знання рідної мови, другі — почали вивчення, як мовиться, з азів, бо до цього не володіли мовою зовсім. Тепер ті, хто закінчив перший ступінь школи, можуть, при бажанні, продовжити тут навчання, одержуючи знання з літератури, історії, географії. Передбачено й новий набір учнів для одержання початкових знань. Діє школа під егідою тутешнього Вірменського культурного товариства.

Георгій ВОРОТНЮК.

Харків

Скільки вовка не годуй, все одно одержиш вовка

Пара вовків — Лір і Лінда — дременули із клітки Харківського зоопарку. Постраждала завідуюча відділенням хижаків: на неї накинувся хижак. Його довелось пристрілити, а другого задавила одна із співробітниць голими руками. Про це повідомила харківська міська газета «Слобода». До всього цього треба додати, що Лір і Лінда були раніше ручними, але інстинкт виявився сильнішим.

Михайло БІДЕНКО.

Херсон

Кров під музику

На Херсонському заводі «Палада» проведено день донора. В оздоровчому пункті підприємства побувало 450 чоловік, які здали 35 літрів крові.

Як повідомила завідуюча пунктом Юлія Цирканюк, проблем із донорською кров'ю на заводі не існує. А все тому, що тут створено хороші умови: за разове здавання крові донор одержує 1000 карбованців плюс два дні вихідних і спеціальне харчування. Крім того, у донорські дні на території звучить музика «до душі», що діє наче знеболюючий засіб при уколах одноразовим шприцем.

Іван КАЛИНИЧЕНКО.

РАЗОМ БРАТИМЕМОСЬ ЗА РЕАКТОРИ

432 мільйони європейських екю виділили країни Європейського співтовариства на програму модернізації ядерних реакторів чорнобильського типу, розташованих на території колишнього СРСР. Днями розпочався перший етап програми, покликаний довести ядерні реактори, розміщені, зокрема, на території України, до європейських стандартів безпеки.

Наш спеціальний кореспондент Тимофій Прокопенко звернувся до керівника інформаційної служби лондонського відділення ЄС пана Роберта Елфіна з проханням розповісти, що буде зроблено найближчим часом.

На зв'язку Лондон

— На першому етапі планується провести комплексну експертизу ядерних реакторів атомних електростанцій, на це виділено 62 мільйони екю. Протягом року експерти мають визначити технічний стан та конкретні заходи щодо модернізації систем захисту реакторів.

— А як розподілятимуться кошти? В Україні вже траплялися прецеденти, коли західні гроші, виділені для ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС, використовувались для розбудови дослідного центру в Обнінську.

— Гроші розподілятимемо лише після того, як матимемо висновки і рекомендації експертів. І, звичайно, у тісній співпраці з українськими вченими будемо втілювати в життя проекти щодо підвищення експлуатаційної безпеки реакторів чорнобильського типу. Словом, працюватимемо разом.

Контакти і контракти

ФІЛІАЛ УГОРСЬКОГО ВУЗУ ДІЯТИМЕ НА ЗАКАРПАТТІ

Третє засідання українсько-угорської змішаної комісії з питань національних меншин відбулося в угорському місті Ніредьгаза. Його учасники розглянули хід виконання попередніх рекомендацій та намітили подальші кроки, спрямовані на забезпечення прав національних меншин в обох країнах.

Прийнято рішення створити спільну українсько-угорську комісію з питань історії. Сторони домовились також про відкриття на Закарпатті філіалу Ніредьгазького сільськогосподарського інституту. Господарями запропонована допомога у завершенні реконструкції угорського професійного театру в Берегові, поінформовано про готовність угорського уряду надати кредити для завершення будівництва лікарні в цьому ж райцентрі.

Українська сторона погодилась з рядом пропозицій партнерів щодо написання назв вулиць, установ і т.і. і угорською мовою, де угорці становлять 5—20 відсотків населення, як це практикується в країнах Західної Європи. Обговорено також проблеми пропускних пунктів через кордон. Наголошувалось, що найважливішим тут є якнайшвидша реконструкція моста через Тису на КПП «Чоп—Загонь».

Микола ГОРВАТ.

УКРАЇНКАМИ ЗАПОВНЮЮТЬ БАЛКАНСЬКІ БОРДЕЛІ

Нещодавно в Софії була згвалтована 20-річна українка Оля М. Вона «клюнула» на оголошення однієї тутешньої фірми і приїхала до Болгарії працювати балериною. Але замість балету їй запропонували виконувати в нічному барі болгарської столиці еротичні танці. Потім на певний час «відрядили» до Югославії, а наступного дня після повернення в Софію вона й постраждала.

З Олею ми домовилися зустрітися, та на зустріч вона не прийшла. Як мені потім сказали в барі, раптово поїхала... до Греції. Не з'явилася вона й за викликом поліції. Злочинця впіймали і треба було провести очну ставку. Звичайно, в мене немає жодних підстав думати про Олю погано, тим паче що вона подала скаргу. Але, як кажуть знайомі слідчі, еротика часто супроводиться проституцією. За неофіційними даними, кожна друга громадянка екс-СРСР, яка законно або незаконно перебуває в Болгарії, хоча б один раз була об'єктом насилля. Скаржаться, як Оля, одиниці. Обмануті, без грошей, дівчата стають легкою здобиччю сутенерів. Одні — добровільно, інші — силоміць, але більшість наших землячок змушені тут міняти фах балерини на професію проститутки.

Але не тільки наші дівчата продають себе за долари, і не тільки в Болгарії. Нещодавно турецькі власті вислали з країни велику групу румунок, які займалися проституцією. У Греції також користуються попитом юнки з колишнього соціалістичного табору. Туди їх заманюють працювати не тільки балеринами, але й фотомоделями, офіціантками. Потім виявляється, що роботи немає, а фірма-посередник «загубила» паспорт. І куди йти? Кілька днів тому болгарські газети розповіли про Крістіну Т. з Пловдива. Вона потрапила на гачок саме такої фірми. Дівчині вдалося зателефонувати з Афін додому, вона благала допомогти.

Проте, здається, найбільшого розмаху сексіндустрія набула в Югославії. Це єдина галузь, яка, незалежно від ембарго, процвітає. Ще ніколи там не було стільки публічних будинків, клубів знайомств, нічних барів та салонів масажу. Скажімо, в місті Крагуєвац (Центральна Сербія) з населенням 170 тисяч функціонує аж шість згаданих закладів. Бєлградська газета «Борба» пише: «В Сербії немає не те що міста, а й села, де не було б борделю або сумнівного бару. Там «працюють» переважно голодні росіянки та українки». Газета стверджує, що,

Застереження

залежно від «послуги», такса — від 10 до 100 доларів.

Якось бєлградські «Вечерне новости» надрукували оголошення: «Запрошуємо молодих жінок, сексі, для роботи в барі. Зарплата - від 1000 до 2000 доларів». Зміст об'яви — не дивина. Дивина — фантастична сума, бо за нинішнім рівнем вона складає трирічну середню зарплату в Югославії. А хто ж клієнти? Ті, що розбагатіли на війні. Судячи з розквіту югославської сексіндустрії, таких — чимало.

Хоча проституція в Югославії заборонена, власті на це закривають очі. Лишень раз поліція втрутилася, коли кількох бідолах-росіянок мало не до смерті «заїздили» в кабаре «Касабланка» міста Велика-Плана (на південь від Бєлграда).

«Якщо будеш писати про «танцювальну кар'єру» ваших дівчат на Балканах, то напиши, — сказав мені сивоголовий слідчий з Софії, — що бажаючих приїхати сюди чекає не те, про що вони мріють. Рано чи пізно неодмінно пошкодують». Що я й виконую.

Василь ЖУКІВСЬКИЙ.

Софія.

Фотофакт

Натуральний модерн

Екстравагантним стилем моди «Натур-Кутюр» 26-річний студент Берлінського театрального училища Штефан Ханн намагається виховувати у людей екологічну свідомість. Його моделі створені з листя, квітів і плодів, мають великий успіх серед німецької театральної еліти. За словами Ш. Ханна, таке оригінальне самовираження — це ще й протест проти неповаги людства до природи.

На знімку з журналу «Штерн»: «кущова» спідничка з трав, гілок та листя.

А як у них?

НАОДИНЦІ ЗІ ЗЛОЧИННІСТЮ

За даними МВС Молдови, нинішній рік характеризується зростанням числа злочинів, що їх криміналісти називають особливо тяжкими. Лише за перші чотири місяці число вбивств збільшилося на 43 відсотки порівняно з минулим роком. Ряди злочинців поповнили неповнолітні і ті, хто ніде не працює. А оскільки найближчим часом очікуються нові скорочення на підприємствах Молдови, працівники правоохоронних органів прогнозують подальше загострення криміногенної обстановки.

«Поліція лишилася наодинці зі злочинністю, а державні органи не підтримують її належним чином», — заявив нещодавно міністр внутрішніх справ Молдови К.Анточ. Становище загострилося дефіцитом кваліфікованих кадрів: 40 відсотків слідчих — люди без вищої освіти.

Хвиля дикого ринку піднімає і зростання злочинності по економічній лінії. За словами начальника економічної поліції, його особливо хвилюють незаконна комерційна діяльність та повсюдне хабарництво. Відсутність у кримінальному законодавстві Молдови відповідних статей призводить до того, що поліція обмежується лише фіксуванням фактів порушення закону. Народні суди без правової основи змушені не розглядати справ злочинців. А ті, відбувшись легким переляком, знову йдуть на порушення, обкрадаючи державу. Щодо останньої, то йдеться, зокрема, про вивезення товарів з Молдови. Зараз толком ніхто не може сказати, скільки їх вивозять і скільки завозять, бо спеціальних контролюючих органів у республіці немає. За словами працівника економічної поліції, «Молдова дедалі більше перетворюється на прохідний двір, через який провозять усе».

Світлана ЧАЛА.

Кишинів.

Експрес-інформація

Керівникам місцевої влади надано надзвичайні повноваження

Учора вночі грузинська артилерія відбила спробу висадки морського десанту на Сухумі. В цілому ж ніч пройшла спокійно, заявив прес-центр штабу грузинських військ. Тим часом надзвичайні повноваження надав Е. Шеварднадзе головам (мерам) районних (міських) управ у зв'язку із складною суспільно-політичною обстановкою в республіці. Їм дано право вводити надзвичайний режим роботи всіх підприємств та установ, проводити мобілізацію, звільняти і призначати керівників підприємств.

Водночас для ознайомлення із станом справ у зоні грузино-абхазького конфлікту до Сухумі прибули голови іноземних представництв, акредитовані в Грузії. А Е. Шеварднадзе відклав свою поїздку до Туреччини, яка мала відбутися 10 липня.

Закон про іноземців усе ж прийнято

Позачергова сесія Державних зборів Естонії ухвалила Закон «Про іноземців» із змінами та доповненнями, які були запропоновані парламентською комісією з державного права. Зміни в основному стосуються правил видачі посвідок на проживання та дозволів на працевлаштування особам без громадянства. В цілому зміни внесені на основі зауважень НБСЄ та Ради Європи. Ці організації проводили юридичну експертизу відповідності естонського закону «Про іноземців» європейським правовим нормам.

У той же час міськради Нарви і Сілламяє готуються до проведення референдуму з метою отримання статусу національно-територіальної автономії. Парламент республіки розглядатиме «протизаконну діяльність» міськрад і може винести рішення припинити їх повноваження.

Заради безпеки в Європі

«Всі спірні питання між Росією і Україною мають вирішуватися мирними шляхами», — відзначив помічник генерального секретаря НАТО з політичних питань Г. фон Мольтке. Він також відмітив, що парламенту України необхідно швидше ратифікувати договір СНО-1. Заяви ці зроблені на семінарі «Росія і НАТО у 90-ті роки», який розпочався у Москві. Мета семінару — обговорити питання співробітництва, механізми взаємодії між НАТО і Росією в інтересах збереження безпеки в Європі.

Угода про співробітництво

Проти наркоманії і порушення паспортного режиму боротимуться МВС Молдови і МВС Росії спільними зусиллями. У Кишиневі підписано угоду про співробітництво.

Альтернатив немає

Мусульмани мають погодитися на створення в Боснії конфедерації сербів, хорватів, мусульман, адже альтернативою плану тристороннього поділу країни буде затяжна громадянська війна. Таку думку висловив лідер боснійських мусульман А. Ізетбегович.

Чайна-таун у Казахстані

Сто громадян Китаю щодня «прописуються» у Казахстані. Вони приїжджають до республіки під виглядом туристів, бізнесменів. Адаптуються до місцевих умов. Є свідчення, що в Алмати, Талдикургані, Жаркенті вже проживають тисячі китайців.

Експерти відзначають, що коли переселення триватиме такими темпами, то казахстанці можуть опинитися під «окупацією» мігрантів з Китаю.

За повідомленнями наших власних кореспондентів і зарубіжних інформагентств.

ВСЕ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД ВАС, ПАНОВЕ ОФІЦЕРИ

У нашій газеті 25 червня 1993 року було опубліковано кореспонденцію «Я — не товариш полковник, я — пан полковник!», в якій ішлося про негаразди у військовій частині. Через кілька днів редакцію відвідала група офіцерів і прапорщиків Ніжинського гарнізону. Вони привезли листа, якого друкуємо повністю, нічого не змінюючи.

Повертаючись до надрукованого

С негодованием и возмущением обращается к Вам личный состав Нежинского авиационного полка по поводу статьи С.Павленко «Я — не товарищ полковник, я — пан полковник!».

3 июня 1993 года корреспондент прибыл в наш полк, но на предложение встретиться с личным составом ответил отрицательно, заявив, что «мне и так все ясно...». За время нахождения в части менее четырех часов он, встретившись с«пострадавшими» (майор Перец С. и капитан Поворознюк С.), побеседовав с несколькими офицерами, мельком ознакомившись с предоставленными всеми необходимыми ему документами по интересующему его вопросу, убыл из части, сославшись на занятость, несмотря на то, что командир полка предложил ему еще поработать сутки, глубже вникнуть в суть дела.

У всего личного состава полка возникает законный вопрос:как может человек, не прослуживший ни дня в армии, не знающий специфики воинской службы и законов жизни воинского коллектива, в такой короткий срок разобраться в конфликтной ситуации, которая будоражит наш коллектив в течение года? Может ли быть мнение отдельного корреспондента истиной в последней инстанции и поставить под сомнение компетентность тех пяти комиссий (Управления кадров МО Украины, Комитета по социальной защите военнослужащих и членов их семей при Кабинете министров Украины, социально-психологического управления ВВС, председателя Черниговского исполкома СОУ), которые на протяжении этого года изучали обстановку в полку и сделали однозначный вывод: «Морально-психологическое состояние личного состава — здоровое, командир полка пользуется авторитетом».

В своей статье С.Павленко пишет: «Прекрасно понимаю многочисленных проверяющих: поражающее количество выговоров действует магически на результаты расследований». В чем же неправо командование полка, налагая взыскания на майора Перца? Неужели не подлежат наказанию такие действия: незаконное продление отпусков военнослужащим срочной службы, будучи внештатным комендантом; подделка подписи командира на документе при оформлении заграничного паспорта жене; неоднократные убытия со службы и самоустранение от исполнения своих служебных обязанностей? Эти и другие взыскания сопровождают его на протяжении всей службы в различных гарнизонах, что характеризует майора Перца С. как нечестного, халатно относящегося к своим служебным обязанностям офицера. Разве это предвзятое отношение к данному товарищу, как это хочет показать корреспондент? Личный состав полка недоумевает: неужели этот человек занимается строительством Вооруженных Сил Украины и так им необходим, что, невзирая на все имеющиеся взыскания, его низкий профессиональный уровень, противопоставлеціе себя воинскому коллективу, газета Верховного Совета Украины становится на его защиту?

Факты, изложенные в упомянутой статье, лживы и написаны со слов и наветов майора Перца и капитана Поворознюка.

Мы требуем опровержения статьи и публичного извинения корреспондента С.Павленко перед командованием и всем личным составом полка.

Письмо принято личным составом войсковой части 29 июня 1993 года.

Е.Сторожук,
начальник штаба войсковой части.

КОМЕНТАР НАШОГО КОРЕСПОНДЕНТА

Я вдячний за оперативну реакцію — відповідь на публікацію «Голосу України». Розумію її в першу чергу як небайдужість до порушених у ній проблем. І хоч не перевіряв боєздатність частини, а лише правильність накладення стягнень, тепер переконуюсь: якщо військові єднаються і забувають про дрібні та значні образи, навіть ті опозиціонери, що писали звернення до Міністерства оборони, то це, очевидно, свідчить про їхню високу професійну готовність, здатність у критичний момент діяти згуртовано. Отже, у полку не така вже загрозливо-конфронтаційна обстановка, яка видалась мені після розмови з 17 офіцерами та прапорщиками і консультацій з 9 відповідальними працівниками СБУ, міліції, армії? І офіцер штабу армії, голова виконкому обласної організації СОУ В. Койдан, якого згадує особовий склад, бо він зустрічався майже з 60 військовиками гарнізону, теж помилявся? Бо він сповіщав Міністерству оборони: «У результаті бесід із членами СОУ міської організації і військовослужбовцями та командиром військової частини переконався, що дійсною причиною звільнення капітана Поворознюка і майора Перця є їх незламні патріотичні почуття і небажання бути солідарними з командиром цього полку в його деяких не зовсім порядних діях». Отже, помилилися ми вдвох?

Хотів би вірити в це. Та пам'ятаю, як після шести годин напруженої роботи в гарнізоні вразила одна деталь: за наказом командування на бесіду зі мною та офіцером зі штабу ВПС повинні були прийти дев'ять військовиків з ескадрильї С.Поворознюка. Але прибуло лише троє!

Даремно просив начальника соціально-психологічної служби Б.Несрутдінова знайти інших. Коли ми залишилися віч-на-віч з В. Купрієнком, П. Хлебіним, Ю.Пашком, вони щиро зізналися:

— Ніхто більше й не прийде! Бояться! Та й нам ця розмова може боком вилізти.

А ось красномовна фраза з протоколу загальних зборів офіцерів: «В защиту С. Поворознюка выступили капитан В. Овод и капитан В. Сенчик, впоследствии лишенные слова...» Ці факти — винятки в контексті загальної ситуації?

Майор С. Перець і капітан С. Поворознюк, ясна річ, не святі. Як і, до речі, командир частини В. Шаповалов.

Особовий склад, як я розумію, не має до останнього жодних претензій. Погано це? Вважаю, що ні. Отже, у командира є якості, які дають можливість його все ж таки поважати, шанувати. Та ось дружина С. Перця дає командиру частини пояснення, що в своїй заяві — анкеті під час оформлення паспорта написала чітко «Шаповалов», щоб згодом він поряд поставив власний підпис. Але її чоловіка звинувачують... у фальсифікації документа! До чого це тут? Яку користь могла мати дружина, підробляючи підпис? У нас виїзди за кордон заборонені? І такі запитання — майже щодо кожного з восьми покарань від початку року. Якби їх не було, то хто б наважився захищати «зі слів» опального голову організації СОУ, який ще восени мав подяку за сумлінне виконання обов'язків коменданта гарнізону?

Не можна не погодитися з авторами листа: ледарі, непрофесіонали українській армії не потрібні. З ними треба якнайскоріше прощатися. Справді, дуже легко і просто у наші дні замаскувати власне неробство під захистом СОУ чи якоїсь іншої організації. Про такі випадки «Голос України» вже розповідав. Та якщо в полку навіть народознавець говорить російською (приклад професійності?), то невже С. Перець та його однодумці несправедливо піклувалися про прискорення вивчення особовим складом рідної мови, історії України? Невже ця активність має бути покарана, спричинятися до негативної реакції? Їй, так би мовити, зелену вулицю! Вийшло ж навпаки: з одного боку, «морально-психологическое состояние личного состава — здоровое», як пишуть перевіряльники, а з другого боку, як чесно зазначає сам особовий склад, «конфликтная ситуация будоражит наш коллектив в течение года». Як на мене, треба вже доганно-покаральну війну-дискусію завершувати, нарешті, без численних арбітрів-перевіряльників обом конфліктним сторонам на благо справи. Армія — не полігон для словесних та паперових баталій. І щоб їх не було, крок назустріч повинні зробити одночасно і С. Перець, і В. Шаповалов.

Все залежить від вас, панове офіцери. В армії наказ командира — закон для підлеглих. І армія — не дискусійний клуб. Але й на командира все це накладає колосальні обов'язки...

Сергій **ПАВЛЕНКО.**

КРАЇНИ БАЛТІЇ КРОКУЮТЬ ДО ДОБРОБУТУ, А У НАС ТРИВАЮТЬ ПОЛІТИЧНІ ІГРИ

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

Отже, якщо узагальнити відповіді Л.Кучми, пов'язані із результатами візиту до країн Балтії, то можна сказати, що, по-перше, Україні є чому повчитися. Зокрема, в плані структурної перебудови економіки, проведення грошової реформи, інтеграції у світове співтовариство. По-друге, маємо тісніше співпрацювати з цими країнами. І хоч не йшлося про створення так званої Співдружності країн балто-чорноморської смуги, але Л.Кучма впевнений, що потрібно активніше торувати шлях із варяг у греки. Бо, так само, як країни Балтії зацікавлені у чорноморських портах; Україна зацікавлена в портах Балтійського моря.

Хоч темою прес-конференції і був візит Л.Кучми до Литви та Естонії, журналісти весь час повертали Прем'єр-міністра на рідну землю. Скажімо, як він оцінює те, що Л.Кравчук за його відсутності пообіцяв селу трипроцентний кредит. І хоч Л.Кучма також підтримує ту позицію, що селу потрібно приділяти належну увагу, але він не розуміє, чому кредити будь-кому у нашій державі можуть надаватися без відповідних консультацій з головою НБУ та Прем'єр-міністром, не кажучи вже про те, що загалом питання кредитів має вирішувати Національний банк. Звідси й запитання журналістів, чи не означає все це, що хоч Президент і відмінив указ про створення надзвичайного комітету, але насправді таки перевів Л.Кучму у ранг віце-президента з особливих доручень. Прем'єр-міністр нічого не відповів, але пообіцяв дуже довго над цим не думати. Отже найближчим часом маємо ще почути відповідь Л.Кучми.

Крім того, Прем'єр-міністр вважає: в питанні про референдум найліпшим був би варіант, щоб Верховна Рада України добровільно подала у відставку, в питанні шляхів виходу із кризи Л.Кучма є прихильником введення надзвичайного стану, проведення грошової реформи, продажу з аукціону разом з землею незавершеного будівництва, якого в Україні є сьогодні на 7 трильйонів карбованців.

Сергій **ЛАВРЕНЮК.**

Ситуація

ЩО ПОВЕРНУВ— ТО ВСЕ ТВОЄ

Прикро, але цієї істини ніяк не можуть збагнути деякі клієнти комерційних банків

Пригадуєте, у Шота Руставелі є такі рядки: «Що узяв — то все пропало, що віддав — то все твоє». Та, очевидно, деякі наші початкуючі бізнесовці (та й не тільки вони) класика грузинської літератури ніколи не читали. А якщо й потрапляв до їхніх рук «Витязь у тигровій шкурі», то не дуже й вникали вони в ці слова. Бо кредити (і немалі!) у банках взяли, розпорядилися ними, як хотіли, а тепер гроші віддавати не поспішають. Відверто ухиляються від своїх зобов'язань і страхові компанії, які не хочуть, чи скоріше — не можуть погасити банківські кредити своїх неплатоспроможних клієнтів.

Так, ризик у бізнесі — цілком нормальне явище. Мало того, сам бізнес неможливий без нього. «Хто не ризикує, той шампанського не п'є», — це і бізнесовців стосується. Особливо тих, які працюють сьогодні в Україні, де економічну ситуацію неможливо спрогнозувати бодай на півроку вперед — таке все невизначене, таке все туманне. Але про одне треба сказати однозначно: скільки б грошей не брав — повертати їх все одно доведеться. І навіть з процентами, бо так, за нізащо, ніхто грошей ніколи не давав і не дає. Тим паче, комерційні банки, які за ці проценти живуть і мають змогу надавати нові кредити.

Важко сказати, на що саме сподіваються сьогоднішні банківські боржники та їх страховики. Чи то волють дочекатися до тих часів, коли поліпшать своє незавидне фінансове становище, чи то надіються на якийсь обхідний маневр, що виведе їх з «боргової ями»? Але таке очікування доволі ризиковане. Бо вже завтра, скажімо, увірветься терпець кредиторам і вони оприлюднять ймення своїх злісних боржників. Від фірм, які торгують автомобілями, до страхових компаній, які виступали гарантом повернення кредитів, а тепер безпорадно розводять руками. Щоб з ними надалі ніхто у ділові стосунки не заходив. Бо успіх у бізнесі — це не тільки гроші. Це і твоя репутація в діловому світі, вміння дотримувати свого слова, зрештою — виконувати обіцяне.

Та й не забуваймо, що в нас діє закон «Про банкрутство». І, очевидно, вже найближчим часом ми станемо свідками того, як буде пущене з молотка майно деяких невдах-бізнесовців. Адже ринок не тільки дає шанс заробити гроші, нагромадити капітал, але й відкриває багато можливостей усе зароблене втратити.

То чи не пора зрозуміти нинішнім боржникам: приховаєш сьогодні від кредиторів мільйон-другий — завтра втратиш усе.

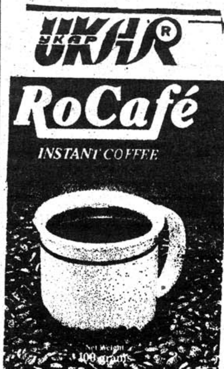
Бо ж розумно сказано класиком: «Що віддав — то все твоє».

А справді: чи не пора вже віддати?

Роман **ВАТРИЧ.**

ФІРМА «УКАР» ПРОПОНУЄ:

«Ro-Cafe» найсмачніша і якісна кава від фірми «УКАР» («Україна — Аргентина — Росія»), ексклюзивного дистриб'ютора корпорації «Ro-Mart, Inc».

Якість нашого товару гарантують сертифікат США та державний сертифікат України.

«Ro-Cafe» виробляється на Україні з кращої і найпрестижнішої у світі сировини: колумбійських бобів «Арабіка», що дають чудовий аромат, та індонезійських «Рабуста ЕК-1», що відзначаються високою концентрацією кофеїну. Наш фірмовий продукт містить його.

Регулярні оптові поставки кави «Ro-Cafe» зі складів у Харкові та Києві.

Зі складів у Харкові фірма пропонує також каву «Ізаура» виробництва Бразилії.

Наша адреса: 310003, м. Харків-3, пл. Радянської України, 1, Палац Праці, 4 під'їзд, 4 поверх, кімн. 6, фірма «УКАР».

Тел.: (0572) 20-65-58, 20-18-87.

Факс: (0572) 20-65-58.

МАЛЕ ПІДПРИЄМСТВО «БЕРЕГИНЯ»

пропонує автопідприємствам та власникам автотранспорту

АТОМОБІЛЬНІ АКУМУЛЯТОРИ

таких марок: 6SC66, 6SC88, 6SE135, 6SK120, 6SE170, 6SE180 у необмеженій кількості.

Зверніть увагу:

1. Ми виконаємо Ваше замовлення за три дні.

2. Придбані у нас акумулятори ми беремо на гарантію терміном на рік.

3. Якщо Ви купите 100 акумуляторів 6SC66 або інших марок на суму, рівну вартості 100 акумуляторів 6SC66 чи більше, витрати на транспортування покупки на території України ми беремо на себе.

4. Розрахунок — чековою книжкою.

Чекаємо на Ваші замовлення за адресою: Луцьк, вул. Суворова, 11.

Телефонуйте: (03322) 4-12-31, 4-72-06, 2-48-41.

Факс: (03322) 4-12-31.

«Берегиня» подбає про Вашу «іскру»!

РОМЕНСЬКИЙ ЗАВОД «ПОЛІГРАФМАШ» ОСВОЇВ ВИПУСК ПЛУГІВ ОДНОКІННИХ ПКІ

Технічні дані:
ширина борозни, мм — 240
глибина оранки, мм — 160...200
число корпусів, шт — 1
маса, кг — до 40
Габарити, мм
довжина — 1550
ширина — 685
висота — 910

З метою формування виробничої програми на 1993 рік завод також приймає попередні замовлення на виготовлення плугів двокінних.

Адреса заводу: 245907, м. Ромни Сумської обл., вул. Залізнична, 143.

Телефони: 2-07-35, 2-17-34.

ВНИМАНИЮ АКЦИОНЕРОВ КОММЕРЧЕСКОГО БАНКА «ПЕРСОНАЛЬНЫЙ КОМПЬЮТЕР»

С 12 июля 1993 года производится выплата дивидендов по итогам работы банка за II квартал 1993 года по адресу:

254070, г. Киев, ул. Петра Сагайдачного, 17.
Тел. для справок: 291-86-47; 291-86-56.

УКРАЇНСЬКО-ІТАЛІЙСЬКЕ СПІЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «VENETO»

ПРОПОНУЄ

М'ЯКІ, ЗРУЧНІ МАТРАЦИ — ДЕШЕВШІ, НІЖ У ЄВРОПІ

Гарантія 20 років!

Ортопедичні — цілковита гармонія між людським тілом і поверхнею матраца!

Матраци мають два боки — літній і зимовий!

Пружні, формостійкі, довговічні. Зрештою, просто гарні!

Чудова італійська тканина, пружини, яких не відчуваєш!

Найвища якість — це оптимальний комфорт!

Виробники меблів! Спальня без матраца «VENETO» неможлива.

Якість — європейська, ціни — наші. «VENETO» — єдиний в СНД виробник високоякісних матраців різних розмірів і розцвіток.

Торговці закордонними меблями! Замовляйте за кордоном спальні без матраців: купуючи матраци у «VENETO», ви заощаджуєте гроші і час.

Ніякої митниці і ніякого мита.

НІДЕ, КРІМ ЯК У «VENETO».

Київ, 252073, вул. Червоних козаків, 6.

Тел. 269-87-14, факс 269-87-18.

ПРОПОНУЄМО

«YUPI»

— високоякісний соковий напій з фруктів, що ростуть у Чилі.
З 30 грамів порошку «YUPI» (одна упаковка) можна швидко приготувати один літр смачного сокового напою.
Телефони: (0482) 68-60-78, 33-99-09.

Епістолярії

Лист з Перебендівки

Вельмишановні товариші, панове та добродії!

Слухаючи радіо, дивлячись телевізор і читаючи газети дивом дивуюся. Куди ми йдемо й куди завертаємо? Скільки можна товкти воду в ступі, що всі наші негаразди, скажені ціни та інше безладдя від нестачі енергоносіїв, тобто нафти. Чому б не пошукати, як тепер кажуть, альтернативи? А вона ж існує!

Звичайно, прикро стає, коли зважити, що ті самі енергоносії колишня імперія висмоктала з України, а тепер спадкоємниця, що приберегла свою нафту до слушного часу, відпускає її нам у мізерній кількості, здирає за неї сім шкур та вимагає долари, яких у нас як кіт наплакав.

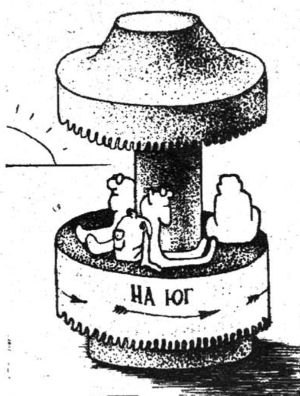
Тому я, проста людина, Мусій Получобіт, порадив би таке.

Тепер, як відомо, все рухається в зворотному напрямку. був колись капіталізм, за ним прийшов НЕП, потім соціалізм звичайний, а за ним і розвинутий. Нинішнє покоління радянських людей уже готувалося жити при комунізмі. Та враз колесо історії закрутилося у зворотному напрямку. Розвинутий соціалізм повернувся до звичайного, добираємося вже до того, що схоже на НЕП, а там і до капіталізму рукою подати.

Реабілітована релігія. Раніше всі були віруючими, Богу молилися, до церкви ходили, потім раптом перекинулися в атеїсти та войовничі безвірники — церкви та храми зруйнували чи перетворили на клуби, склади та бази. Тепер знову люди хочуть молитися і відроджують церкви, відновлюють старі руїни.

Як бачите, вірно сказано у Святому письмі, що все повертається «на круги своя». От тільки про енергоносії ніхто добре не подумав. Отож, у зв'язку з невизначеністю і непередбаченістю з отими енергоносіями, пропоную таке. Загляньте років на 150 чи на 200 назад. Кому були потрібні ці сучасні смердючі енергоносії? Про них ніхто не знав і не здогадувався. А люди жили і, слід сказати, не гірше, ніж ми тепер.

Енергоносії були іншими. Природними. Живими. Уже тоді знали силу вітру та води. Для пересування використовували живі енергоносії: коней та волів. Чому б не подумати про їх відродження? Розумію, що поголів'я коней, як непотрібних, свого часу було зведено до мінімуму, кобил лишилося мало, а вони мають звичку народжувати лише одне лоша на рік. Для відродження кінського поголів'я потрібен деякий час. З волами справи дещо кращі, бо корів більше, ніж кобил. Словом є над чим працювати.

Окрім того, водночас із козацтвом треба відродити ще й чумацтво. Посилати чумаків по сіль до Криму, поки ще там не зовсім змінилися політичні обставини. Може, й сіль, привезена чумаками, коштуватиме дешевше, бо зараз через ті кляті енергоносії ціна її зросла в 600 разів!

Треба також налагодити випуск возів, карет та бричок. І коли коней буде вдосталь, пересадити на них трохи нижче начальство. А вище, якому завжди не вистачає часу, може їздити й на автомобілях, у які теж, за бажанням, можна запрягти коней. А підприємства, що без них поки не можна обійтися, хай переходять на кам'яне вугілля, яке, дякуючи Богові, імперія не встигла вигризти.

Таким чином проблему з енергоносіями буде розв'язано і не треба буде їхати на уклін до спадкоємців Івана Грозного і падати на коліна, щоб випросити дещицю нафти.

З повагою
Мусій Получобіт
із Перебендівки.
Феодосій ЛУЗАН.
Мал. Сергія БОБОРИКІНА.

Побутове

Колись у закапелку міського базарчика стояв непоказний ларьок, в якому за комісійними цінами продавали яйця.

Згодом яйця почали продавати в іншому місці, у новому приміщенні, а ларьок викупив якийсь приватник і обладнав тут майстерню для дрібного ремонту взуття.

Добродій Халабудкін, що звик ходити до цього ларка, навідувався і зараз.

— Яєчка є? Мені, будьте такі ласкаві, зо три десятки... — казав він люб'язно.

— Нема вже тут яєчок, — не виймаючи із зубів цвяхів, пояснював швець.

— Нічого, нічого, я почекаю, — казав Халабудкін і мандрував у своїх справах.

В обідню пору чи під вечір він з'являвся перед шевцем знову:

— Яєчок не підкинули?

— Нема яєчок... — у тон йому відповідав чоботар.

— Почекаємо, — зітхав Халабудкін і йшов перепочити.

На ранок він знову незмінно поставав перед дверцятами ларка.

Яйця є?..

— Як там з яєчками?.. — солодко позіхав.

— Відчепись! — недобре бурчав швець. — Нема твоїх яєчок, сто разів торочу. І не буде!

— Дозвольте не погодитись з вами, будуть! — ввічливо заперечував Халабудкін. — Я почекаю...

Двічі чи тричі на день він скромно навідувався до взуттєвих справ майстра. Той уже впізнавав його тінь.

З часом рука чоботаря втратила колишню вправність, молоток почав цілити по пальцях. І якось приватник у нервовій задумі пришив до лакованого черевика кирзову халяву.

Пришив, оглянув роботу і спересердя почав тупотіти ногами та лаятись. Потім сплюнув, схопив корзину і вибіг з ларка. Купив яєць. А як з'явилась знайома тінь, гукнув:

— Візьми, ханиго, свої три десятки! Та дай мені спокій!

— Сам ханига... — спокійно відказав Халабудкін, відлічуючи гроші. — А ще придурювався, що яєчок нема.

Іван КИДРУК.

Рівне.

Пародія

Пожмакана любов

З тобою
Не вітаюсь часто,
Іду і голову хилю,
Я так боюсь,
Що замість «здрастуй»
До тебе вирветься
«Люблю!»
Але втрачать
Надію боязко,
І я ношу її,
Немов
Білет пожмаканий на поїзд,
Який без мене
Відійшов.

Леонід ТАЛАЛАЙ.

Їй-богу,
Вихований добре:
Нікому не даю «на чай»,
Ніколи не сидів у допрі.
Та замість «Здрасті!»
Я: «Прощай».
Тебе
Віддавна я кохаю,
Мов розклад руху поїздів.
Чоло, як семафор, схиляю –
І мимо скорим просвистів.
І ти – що будочка смугаста...
Лети
Вперед, мій ешелон!
А ти
Приймай, мов тихе «Здрастуй»,
Коли почується : «Пшла вон!»
Якщо нехитру комбінацію
З трьох пальців лагідно стулю, –
Вважай, моя ти станція,
Я ніжно вибухнув: «Люблю».

Володимир СЕМЕНО.

Почуте мимохідь

ХВОРИЙ ЗУБ

Лікар — пацієнтові:
— Чому від вас тхне горілкою?

— Так я капаю її на хворого зуба.

— І давно він у вас болить?

— З дитинства.

ГРЕЦЬКИЙ НІС

Малий Семенко питає батька:

— Татусю, який ніс називають грецьким?

Татусь гордо відповідає:

— А ось такий, як у мене.

— Це який же? Червоний?

А ЯКЩО...

Помирає чоловік. Кволим голосом запитує дружину:

— Тепер, перед моєю смертю, зізнайся мені, жінко: ти мене зраджувала?

Дружина завагалася:

— Еге ж... Хто знає... а якщо ти не помреш?..

ХТО РОЗУМНИЙ

Чоловік питає у дружини:

— Хто розумніший — чоловік чи жінка?

Дружина:

— Я ніколи не бачила, щоб жінка бігала за дурним чоловіком тільки тому, що у нього довгі ноги...

ДОБРЯЧЕ ЗАГУЛЯВ

Гіркий п'яниця причвалав уночі до моргу і заходився щосили грюкати у двері.

— Хто ти такий і чого треба? — вийшов заспаний сторож.

— Це я, — відповів п'яниця, — прийшов подивитися, чи нема мене в морзі. Ось уже восьмий день я не з'являюся додому ночувати і починаю хвилюватися, куди ж я подівся.

Почув і записав
Микола БІЛОКРИНИЦЬКИЙ.

Римовані стібки

ПРИСЯГА

Там, де море, де Чорнеє,
Військова частина, Приїхала туди мати Провідати сина.
Син про службу розказав, Потім, по секрету,
виклав він усе, що знав, про свою ракету,
Ще згадав той день, як мали
Присягу приймати...
— А кому ж ви присягали? — Запитала мати. — Головне, що пригощали Шикарним обідом,
Того ж, кому присягали... Хлопці звали... СНІДом.
— Що ж ти, синку, наробив?
— Бідкається мати, — Краще б ти і не служив,
Як таке приймати!
Це ж додуматися треба:
Присягнути СНІДу!
Яка ж дівчина за тебе
Тепер заміж піде?!

Анатолій ДЯДЮН.

ГОЛОС УКРАЇНИ
ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
Газета виходить з 1 січня 1991 року

Перший заступник головного редактора А. ГОРЛОВ .
Редколегія: С. ПРАВДЕНКО (головний редактор), О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о.заст. головного редактора), І. ГРУЩКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 789.249.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311129.

1, 4, 5, 6, 8 — сторінки набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».